

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

TERVETULO!

Saako ohjaus matalasti koulutetut aikuiset opiskelemaan?

Tutkimustulokset ovat valmiit!

16.3.2026

Ohjelma

- **Tutkimuksen tausta**, Jotpa
- **Tutkimustulokset**
 - Työnantajien, palveluntuottajien ja yksilöiden kokemuksia hakevasta toiminnasta, Anu Järvensivu, Työterveyslaitos
 - Kirjepostin ja hakevan toiminnan pilotin tulokset ja kustannusarvio, Hannu Karhunen, Labore
- **Kommentteja ja keskustelua**
 - kansliapäällikkö Heidi Backman, opetus- ja kulttuuriministeriö
 - alivaltiosihteeri Elina Pylkkänen, työ- ja elinkeinoministeriö
 - finanssineuvos Allan Seuri, valtiovarainministeriö
- **Katse tulevaan**
- **Mentimeter-kyselyn vastaukset**

Tilaisuus tallennetaan

Miksi tutkimus käynnistettiin?

- ETLA: Kannattavatko investoinnit aikuiskoulutukseen: Aikuisena aloitetut **opinnot nostavat ansioita ja työllisyyttä etenkin perusasteen suorittaneilla**. Taloudelliset hyödyt ovat yhteiskunnalle suuremmat kuin kustannukset.
- Mutta miten saada perusteiden suorittaneet osallistumaan?
- Enintään perusasteen suorittaneet kokevat vaikeaksi löytää sopivia koulutuksia ja navigoida koulutusjärjestelmässä →
- **Päätettiin selvittää toimiiko tiedon jakaminen tai ohjaus.**

Kaksi satunnaistettua koetta

1. Kirjepostikokeilu
2. Hakevan toiminnan pilotti

Tutkimuksen toteuttivat

- **Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etna**
- **Työn ja talouden tutkimuslaitos Labore**
- **Työterveyslaitos** (Hakevan toiminnan pilotin laadullinen tutkimus).

Kirjepostikokeilu

- Kirje kotiin 50 000:lle enintään perusteen suorittaneelle ihmiselle.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus

Sinäkö opiskelemaan?

Nykyään koulutuksia ja kursseja on monenlaisia: lyhyitä, pitkiä, työn ohessa suoritettavia ja monia muita. Voit osallistua opiskeluun joustavasti erilaisissa elämäntilanteissa. Kirjeeseen on koottu vinkkejä, joiden avulla voit löytää sinulle sopivan koulutuksen ja siihen rahoitusta.

Opiskelu kannattaa!

Tutkinto parantaa työllisyyttä noin **10 prosentilla***.

Tutkinto nostaa vuosipalkkaa noin **16 000 euroa****.

Tiesitkö, että

- 50%** suomalaisista osallistuu aikuiskoulutukseen
Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT), Aikuiskoulutukseen osallistuminen, ISYH=2480-0708, Helsinki: Tilastokeskus
- 80%** suomalaisista nauttii uuden oppimisesta
Lähde: Elinikäinen oppiminen Suomessa -kysely 2019, Sitra
- 60%** kokee, että koulutus ja kursseille osallistuminen on lisännyt tyytyväisyyttä elämään.
Lähde: Miltä työkäiset ajattelivat jatkavasta oppimisesta 2023, Jotpa

Opiskelu antaa uusia taitoja, joilla voin rakentaa uutta tai muokata vanhaa osaamistani.
Nainen 50 v.

Oma kiinnostus saa osallistumaan. Pätevyyttä arvostetaan. Se tuntuu myös palkkapsussa.
Mies 47 v.

Opiskelun aloittaminen voi tuntua työläältä. Voit kuitenkin saada apua, jotta juuri sinulle sopiva koulutus ja rahoitus löytyisi.

Aina kaikkea ei tarvitse opetella alusta. Monissa koulutuksissa huomioidaan myös työelämässä kertynyt osaaminen.

KÄÄNNÄ →

Innostuitko?
Saat apua Koulutusneuvonnasta: **+358 295 020 702**
tyomarkkinatori.fi/info/valtakunnalliset-neuvontapalvelut/hankiloosakkaat-neuvontapalvelut/koulutusneuvonta

Löydä oma alasi
Tutustu koulutusvaihtoehtoihin, oppilaitoksiin ja ammatteihin:
opintopolku.fi
tyomarkkinatori.fi/ammattitieto

Opintoihin saa myös taloudellista tukea
Voit hankkia toimeentulosi opintojen aikana monella tavalla. Tutustu eri vaihtoehtoihin:
tyomarkkinatori.fi/hankiloosakkaat/koulutus/toimeentulo-opintojen-aikana

Tutustu myös mahdollisuuksiisi saada opintotukea:
kela.fi/tukeaopiskeluun

Oppisopimuskoulutus voi olla hyvä vaihtoehto. Sen ajalta maksetaan palkkaa.
oppiopimus.fi

Jos olet tällä hetkellä työtön, selvitä myös opintojen vaikutus työttömyysetuuksiin:
tyomarkkinatori.fi/hankiloosakkaat/tyottomuusvakuutus/tyottomuusvakuutus

Jos olet palkkatyössä tai yrittäjä, tutustu Työllisyysrahaston aikuiskoulutustukeen:
aikuiskoulutustuki.fi/paasaate

Opiskelu kannattaa. Aloita sinäkin!

Terveisin
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus Jotpa

Katso mikä löytyy QR-koodin takaa

jatpa.fi/opiskelemaan

Osoitetietoliikenne: Tietokeskus
Tietosuojaseloste: labora.fi/tietosuoja

Kirjepostikokeilussa mukana monia viranomaisia: Työmarkkinatori, Työllisyysrahasto, Koulutusneuvonta, Opetushallitus, Kariärcenter Arabia

Hakevan toiminnan pilotti

- Etsittiin pienillä työpaikolla työskenteleviä enintään yleissivistävän koulutuksen suorittaneita ihmisiä ja tarjottiin koulutukseen liittyvää ohjausta
 - Hakevaa toimintaa teki **17 palveluntuottajaa**
 - Kontaktoitiin **yli 10 000** yritystä
 - Pidettiin yhteensä **yli 1300 ohjausta**
 - Tavoitettiin ohjauksiin **yli 1700 enintään yleissivistävän koulutuksen suorittanutta**

Hakevan toiminnan pilotti

- Kohderyhmää tavoitettiin monin erilaisin tavoin mm. suoraan työpaikalle kävelemällä
- Toteutuneet ohjaukset olivat eri pituisia, osa toteutettiin työajalla ja –paikalla, osa niiden ulkopuolella. Ohjauksissa kerrottiin laajasti alueen koulutusmahdollisuuksista.
- Palveluntuottajille maksettiin vain toteutuneista ohjauksista, joihin osallistui vähintään yksi enintään perusasteen varassa oleva

Palveluntuottajina: Oy EduVamia Ab, GRADIA, Sedu, Länsirannikon Koulutus Oy WinNova, OSAO, JOKIEDU OY, Osovakoulutus Oy, EDUKAI, Savon ammattiopisto, Riveria, EduSavo Oy, KasvuEsedu Oy, Samiedu, Edun Nova, Y4 Works Oy, Tamora Oy, Aava & Bang Oy

Työterveyslaitos

Esteistä eteenpäin

Aikuiskoulutuksen hakevan toiminnan pilotin loppuraportti (haastattelututkimus)

Anu Järvensivu, Mirikka Vuorento ja Pinja Ryky

<https://www.julkari.fi/items/16919858-c79a-43fb-a63e-4b9bde3eb02e>

80 VUOTTA
HYVINVOINTIA
TYÖSTÄ

Mainitsin sitten, että oon miettiny työnohessa kouluttautumista. Kyselin vähän minkälaisia mahdollisuuksia on, niin he sitten kertoivat, että hyvinkin on mahdollista ja kertoivat vaihtoehdot.

Ja pyysivät yhteystiedot laittaa siihen lappuun, mitä täyteltiin, muitakin tietoja siinä sitten. En kyllä yhtään ajatellut, et heidän käyntinsä aiheuttais mun opiskeluun lähdön. Vähän yllätys itsellekin.

Tutkimuksen tavoite

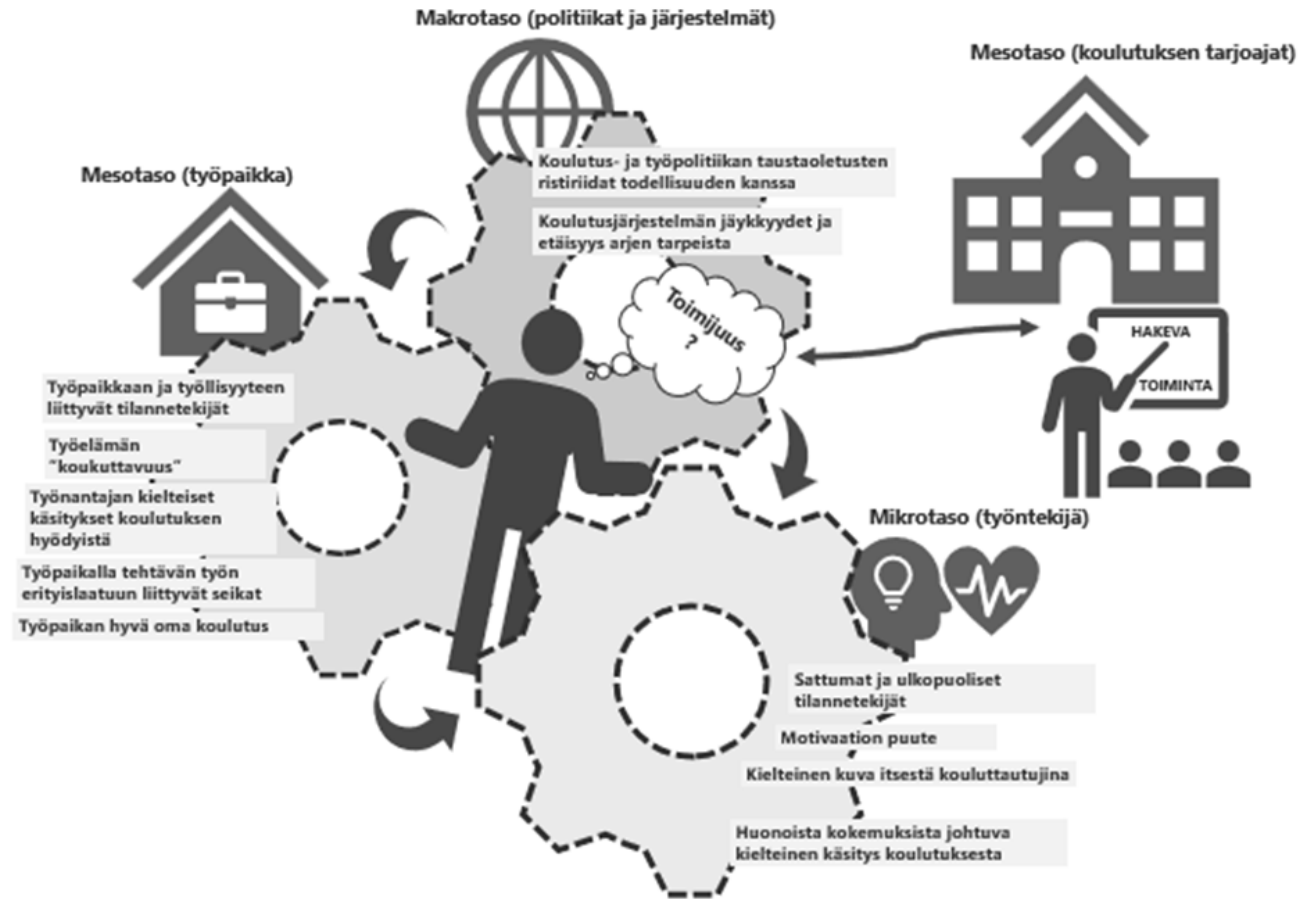
- Tavoitteena oli tutkia hakevan toiminnan pilottia systemisesti kehkeytyvänä eri toimijoiden yhteisenä innovaatioprosessina sekä kartoittaa pilotin hyviä ja huonoja puolia eri näkökulmista.
- Tutkimuskysymykset
 1. Millaisia hakevan toiminnan malleja palveluntarjoajat kehittivät?
 2. Mitä hyvää ja mitä huonoa pilotissa oli eri osallistujaryhmien (palveluntarjoajat, työnantajat, työntekijät ja Jotpan edustajat) näkökulmista?
 3. Millaisia ajatuksia ja ideoita pilottiin osallistuneet eri tahot esittivät hakevan toiminnan järjestämiseen liittyen?

Tutkimusmenetelmät ja aineisto

- Teemahaastattelut
 - Toteutus syyskuu 2023 – kesäkuu 2024, puhelimitse tai verkossa, kesto 0,5-1,5 h
- Haastateltavat (38 kpl)
 - Hakevaa toimintaa ja infotilaisuuksia ja ohjauksia toteuttaneet **palveluntuottajat** (10 haastattelua, 13 haastateltavaa)
 - Infotilaisuuksiin ja ohjauksiin osallistuneet **työntekijät** (9 haastateltavaa)
 - **Työnantajat**, jotka antaneet luvan infotilaisuuden tai ohjauksen järjestämiseen (8 haastateltavaa)
 - Työnantajat, jotka kieltäytyivät palvelusta (3 haastateltavaa)
 - **Jotpan edustajat** (2 haastattelua, 3 henkilöä)
- Kaikki haastattelut nauhoitettiin ja litteroitiin sanatarkasti alan yrityksessä.
- Aineiston analyysissä noudatettiin aineistolähtöistä sisällönanalyysiä.

Esteiden dynamiikka Ellen Boerenin osallistumisen monitasomallia mukailten

Hakevan toiminnan taustaksi tarvitaan ymmärrys esteistä: Makro-, meso- ja mikrotason esteiden dynaaminen vuorovaikutus ja esteiden kasautuminen hankaloittavat vähän kouluttautuneen työntekijän koulutukseen osallistumista.

Järvensivu, Vuorento & Ryky (2025) Aikuiskoulutukseen osallistumisen esteet koulutukseen osallistumisen monitasomallin valossa. *Aikuiskasvatus*, 45(3), 166-183. <https://doi.org/10.33336/aik.149525>

Palveluntuottajien kehittämät toimintamallit

Aineistosta kiteytettiin kolme erilaista hakevan toiminnan toteutustapaa:

Yksilölähtöinen malli (työnantajan ohittaminen)

- Perustuu yksilön työura- ja koulutustoiveisiin

Neuvoteltu malli

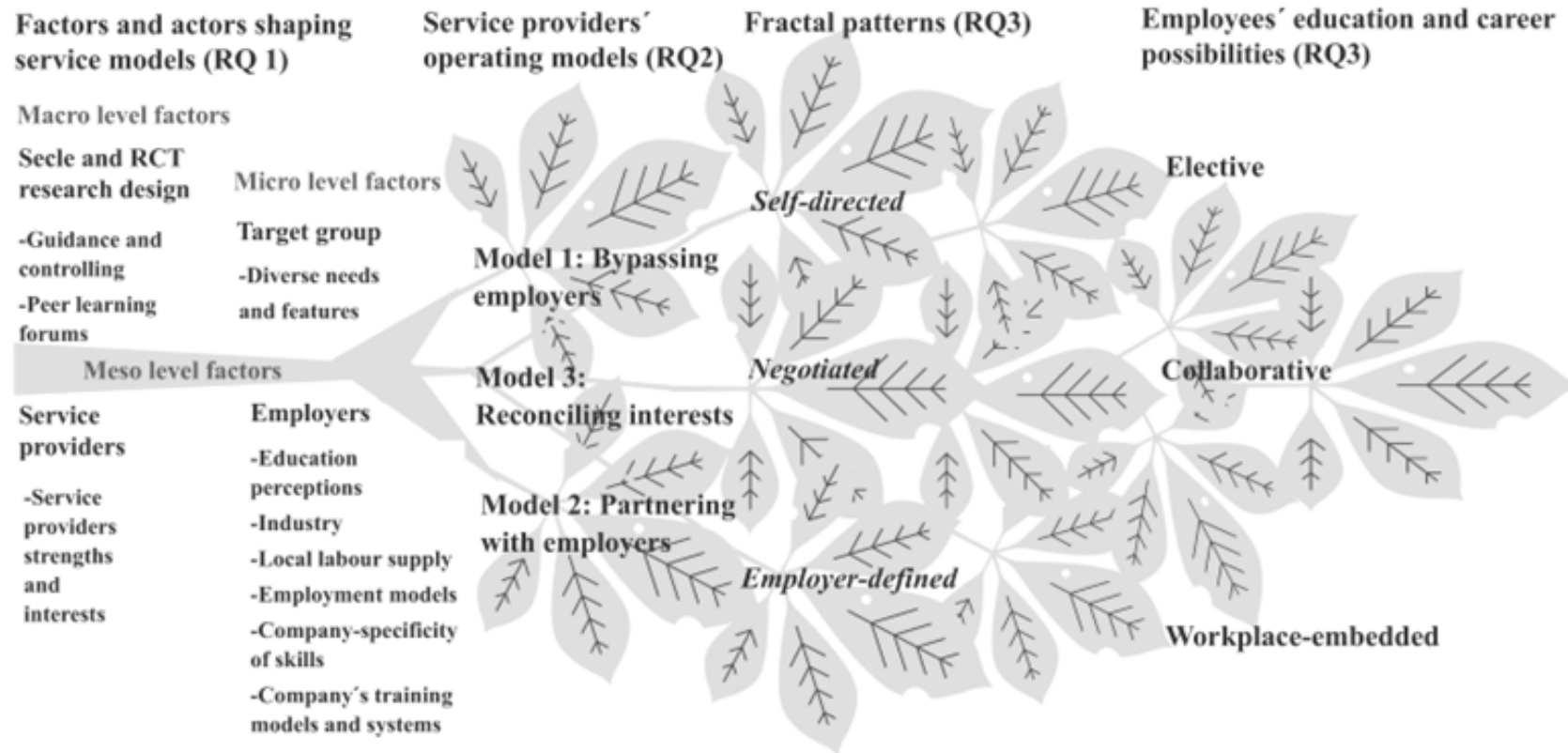
- Koulutus- ja uraratkaisut sovitaan yhteen työntekijän ja työnantajan välillä

Työnantajalähtöinen malli

- Työnantaja määrittelee koulutustarpeet ja uramahdollisuudet

Palveluntuottajien toimintamallien eriytymiseen vaikuttaneet tekijät sekä eriytymisen merkitys kohderyhmän koulutus- ja työuramahdollisuuksille

Järvensivu, Ryky, Vuorento (2025) Navigating layers: enhancing participation in adult education for employed individuals. *International Journal of Lifelong Education* 1-20. <https://doi.org/10.1080/02601370.2025.2597196>

Pilotin plussat ja miinukset

Vertaisoppiminen
ja Jotpan tuki

Tavoittamisen toimintamallien kehittyminen

Paremmat tulokset ja luovemmat lähestymis-tavat

Infojen toteutus-tapojen kehittyminen

Erlaisia koulutusinfoja ja ohjauksia räätälöitiin tarpeiden mukaan

Vahvat yritys-yhteydet

Tiiviit paikalliset yritys-yhteydet auttoivat sopivien yritysten löytämisessä ja toteutuksessa

Yksilö-ohjauksen toimivuus

Yksilöohjaus koettiin hyödylliseksi ja räätälöidyksi osallistujien tarpeisiin

Uusien mahdollisuuksien oivaltaminen

Koulutusinfot herättivät uusia ajatuksia opiskelusta ja urasuunnitelmista

Työnantaja-mielikuva

Edisti myönteistä työnantaja-kuvaa ja työntekijöiden sitoutumista

Koulutustarpeiden selkeytyminen

Työnantajille lisää tietoa työntekijöidensä koulutustaustoista ja koulutuspolkujen räätälöinti yhdessä palveluntuottajien kanssa

Työnantajien ymmärrys koulutuksen nykykäytännöistä lisääntyi

Työssä oppimisen mahdollisuudet havaittiin paremmin

Vaikeudet tavoittaa työnantaja

Oikean henkilön tavoittaminen yrityksistä haastavaa

Myyntityön haasteet

Palvelun ytimekäs ja vakuuttava esittäminen kiireisille työnantajille vaikeaa

Vaikeus sovittaa yhteen eri koulutus-tarpeita

Ryhmä-infot eivät tavoittaneet kaikkia

Esimerkiksi moni-paikkaista työtä tekevät

Epäonnistunut tiedotus

Työntekijöillä ei tarpeeksi ennakkotietoa, mikä heikensi sitoutumista

Henkilö-kohtaisen ohjauksen puute

Tarve syvällisemmälle ohjaukselle ja jatkuvuudelle

Ajoitus-ongelmat

Palvelun-tuottajan yhteydenotto osui huonoon ajankohtaan

Viestintä
Hankkeen ja koulutuksen terminologia hankalaa

Henkilöstön osallistuminen infoon työajalla on pois tuottavasta työstä

Työterveyslaitos

Oppeja ja suosituksia

- **Monitasoinen ja systeeminen vaikuttaminen** on tämän tutkimuksen ja kansainvälisen kirjallisuuden perusteella hyödyllinen koulutukseen osallistumisen lisäämisen lähtökohta yksilöön kohdistuviin toimiin rajautumisen sijasta.
 - Työnantajilla oli pilotissa portinvartijarooli suhteessa kohderyhmään: Portinvartijasta selviytyminen saattoi viedä palveluntuottajien resursseja varsinaiselta ydintoiminnalta (koulutusinfoilta ja ohjauksilta).
 - Työnantajille olisi perusteltua jatkossa kohdentaa tiedotusta koulutuksen nykykäytännöistä sekä koulutuksen hyödyistä.
 - Työpaikoille viestittäessä on tärkeää välttää koulutuksen kentällä käytettävää erikoisterminologiaa ja ”ammattislangia”.
- Keskeistä on osallistumisen (kyllä vs. ei) ohella kiinnittää **huomiota siihen, millaiseen koulutukseen, työurille ja työmarkkinatilanteisiin hakeva toiminta ohjaa** vähän kouluttautuneita.
 - Hakevan toiminnan malli vaikuttaa siihen, millaiseen osaamisen kehittämiseen kohderyhmäläinen voi ohjautua ja tällä puolestaan saattaa olla vaikutusta hänen koulutus- ja työuramahdollisuuksilleen jopa pitkälle tulevaisuuteen.
 - Mahdollisissa jatkotoimissa ja koulutuskustannusten jakautumista harkittaessa on mahdollista hyödyntää tutkimuksessa kehitettyä mallinnusta. (Järvensivu ym. 2025)
- Pilotista kehkeytyi **yhteisen kehittämisen ja oppimisen foorumi**: Pilotissa oli mahdollisuus kehittää innovatiivisia ratkaisuja sekä räätälöidä palveluja toimialojen, alueiden ja palveluntuottajien vahuuksien mukaisesti + opit saatiin haastattelututkimuksella talteen.
 - **Jotpan tarjoama tuki ja vertaisoppimisen foorumit** olivat keskeisiä pilotin kehittymisen kannalta.

Tutkimuksen julkaisut

- Järvensivu, Anu; Vuorento, Mirikka & Ryky, Pinja (2025) Aikuiskoulutukseen osallistumisen esteet koulutukseen osallistumisen monitasomallin valossa. *Aikuiskasvatus*, 45(3), 166-183. <https://doi.org/10.33336/aik.149525>
- Järvensivu, Anu; Ryky, Pinja, & Vuorento, Mirikka (2025) Navigating layers: enhancing participation in adult education for employed individuals. *International Journal of Lifelong Education*, 1–20. <https://doi.org/10.1080/02601370.2025.2597196>
- Järvensivu, Anu; Vuorento, Mirikka & Ryky, Pinja (2025) Esteistä eteenpäin: Aikuiskoulutuksen hakevan toiminnan pilotin loppuraportti (haastattelututkimus). Tietoa työstä. Työterveyslaitos. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-391-238-0>
- Karhunen, Hannu; Kauhanen, Antti; Ollikainen, Jani-Petteri; Riukula, Krista; Suhonen, Tuomo; Vanhala, Pekka; Virtanen, Hanna; Vuorento, Mirikka; Ryky, Pinja; Järvensivu, Anu; Arola, Milma (2024) Voiko koulutustietoa jakamalla saada ihmiset kouluttautumaan enemmän? Kirjepostikokeilun ja Hakevan toiminnan pilotin väliraportti. Etna, Labore, Työterveyslaitos, Jotpa. <https://www.jotpa.fi/fi/julkaisut/tutkimukset/voiko-koulutustietoa-jakamalla-saada-ihmiset-kouluttautumaan-enemman>

Työterveyslaitos

Kiitos

**HYVÄÄ
TYÖPÄIVÄÄ!**

Lisää asiaa työelämästä? Seuraa Työterveyslaitosta somessa ja vieraile verkkosivuillamme ttl.fi. Muista myös tilata uutiskirjeemme!

Kirjepostikokeilun ja Hakevan toiminnan pilotin loppuraportti

Tiivistelmä tutkimusraportin tuloksista

16.3.2026

Hannu Karhunen, Antti Kauhanen, Jani-Petteri Ollikainen, Krista Riukula,
Tuomo Suhonen, Pekka Vanhala, Hanna Virtanen

Labore

Aliedustettujen henkilöiden tavoittaminen ja aktivointi on vaikea ongelma

- **Ongelma:** Tutkimuskirjallisuudesta ei löydy valmiita esimerkkejä siitä mikä toimii ja on kustannustehokasta
- **Satunnaistetut kenttäkokeet:** Luovat uskottavaa tietoa vaikuttavuudesta ja auttavat arvioimaan toimenpiteiden kustannustehokkuutta
- **Lähestymistapa on osoittanut paikkansa:**
 - **Lainsäädännöllä säädetty kokeilut:** Perustulokokeilu 2017–2018, Yksinyrittäjien rekrytointitukikokeilu 2022-2023, Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu 2021–2024
 - **Pienemmät kokeilut (esim.):** Koto-SIB-kokeilu 2016–2019, Helsingin kaupungin 2. luokkalaisten lukutaitokokeilu 2024-2025

Sisällys

- **Tutkimuksen osio 1: Kirjepostikokeilu**
 - Kuvaus
 - Tulokset
 - Yhteenveto
- **Tutkimuksen osio 2: Hakevan toiminnan pilotti**
 - Kuvaus
 - Tulokset
 - Pohdintaa kustannuksista
- **Suosituksia**

Kirjepostikokeilu

Voidaanko koulutustietoa jakamalla lisätä aliedustettujen henkilöiden osallistumista koulutukseen?

Kirjepostikokeilu toteutettiin yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa

- Kohderyhmänä Suomessa syntyneet 25-60-vuotiaat perusasteen koulutuksen varassa olevat henkilöt (~180 000 henkilöä vuonna 2022)
- Tästä ryhmästä valittiin satunnaisesti 50 000 henkilöä, joille lähetettiin koulutustietoa sisältänyt kirje (58 % sai myös sähköpostin)
- Tutkijat seurasivat kirjeen saaneita henkilöitä suhteessa muuhun kohderyhmään, jotka muodostivat tutkimuksen kontrolliryhmän
- Seurantatieto perustui rekisteriaineistoihin sekä nettisivujen kävijämääriin (ja tulleisiin puheluihin)

Kirjeen sisältö rakennettiin olemassa olevan tutkimuskirjallisuuden valossa

Sinäkö opiskelemaan?

Nykyään koulutuksia ja kursseja on monenlaisia: lyhyitä, pitkiä, työn ohessa suoritettavia ja monia muita. Voit osallistua opiskeluun joustavasti erilaisissa elämäntilanteissa. Kirjeeseen on koottu vinkkejä, joiden avulla voit löytää sinulle sopivan koulutuksen ja siihen rahoitusta.

Opiskelu kannattaa!

Tutkinto parantaa työllisyyttä noin **10 prosentilla***.

Tutkinto nostaa vuosipalkkaa noin **16 000 eurolla***.

Tutkittua tietoa!

Tiesitkö, että

50% suomalaisista osallistuu aikuiskoulutukseen

Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT). Aikuiskoulutukseen osallistuminen. ISSN=2489-6918. Helsinki: Tilastokeskus

80% suomalaisista nauttii uuden oppimisesta

Lähde: Elinikäinen oppiminen Suomessa -kysely 2019. Sitra.

60% kokee, että koulutus ja kursseille osallistuminen on lisännyt tyytyväisyyttä elämään.

Lähde: Mitä työikäiset ajattelevat jatkuvasta oppimisestä 2023. Jotpa.

*Peikän perustasteen suorittaneen aikuisen todennäköisyys saada työtä paranee koulutuksen myötä keskimäärin 10 prosentilla ja vuositulot noin 16 000 eurolla. Lähde: Kauhanen, A. ja Virtanen, H. (2021). Kannattavatko investoinnit aikuiskoulutukseen? ETLA Muistiö No 102.

” Opiskelu antaa uusia taitoja, joilla voi rakentaa uutta tai muokata vanhaa osaamista.

Nainen 50 v.

” Oma kiinnostus saa osallistumaan. Pätevyyttä arvostetaan. Se tuntuu myös palkkapussissa.

Mies 47 v.

Opiskelun aloittaminen voi tuntua työläältä. Voit kuitenkin saada apua, jotta juuri sinulle sopiva koulutus ja rahoitus löytyisi.

Aina kaikkea ei tarvitse opetella alusta. Monissa koulutuksissa huomioidaan myös työelämässä karttunut osaaminen.

Innostuitko?

Saat apua Koulutusneuvonnasta: **+358 295 020 702**

tyomarkkinatori.fi/info/valtakunnalliset-neuvontapalvelut/henkiloasakkaan-neuvontapalvelut/koulutusneuvonta

Löydä oma alasi

Tutustu koulutusvaihtoehtoihin, oppilaitoksiin ja ammatteihin:

opintopolku.fi
tyomarkkinatori.fi/ammattitieto

Voit olla myös suoraan yhteydessä sinua kiinnostavaan oppilaitokseen!

Opintoihin saa myös taloudellista tukea

Voit hankkia toimeentulosi opintojen aikana monella tavalla. Tutustu eri vaihtoehtoihin:

tyomarkkinatori.fi/henkiloasakkaat/koulutus/toimeentulo-opintojen-alkana

Tutustu myös mahdollisuuksiisi saada opintotukea:

kela.fi/tukeaopiskeluun

Oppisopimuskoulutus voi olla hyvä vaihtoehto. Sen ajalta maksetaan palkkaa.

oppisopimus.fi

Jos olet tällä hetkellä työtön, selvitä myös opintojen vaikutus työttömyysetuusiin:

tyomarkkinatori.fi/henkiloasakkaat/tyottomyysturva/opiskelijan-tyottomyysturva

Jos olet palkkatyössä tai yrittäjä, tutustu Työllisyysrahaston aikuiskoulutustukeen:

aikuiskoulutustuki.fi/perusaste

Opiskelu kannattaa. Aloita sinäkin!

Terveisin
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus Jotpa

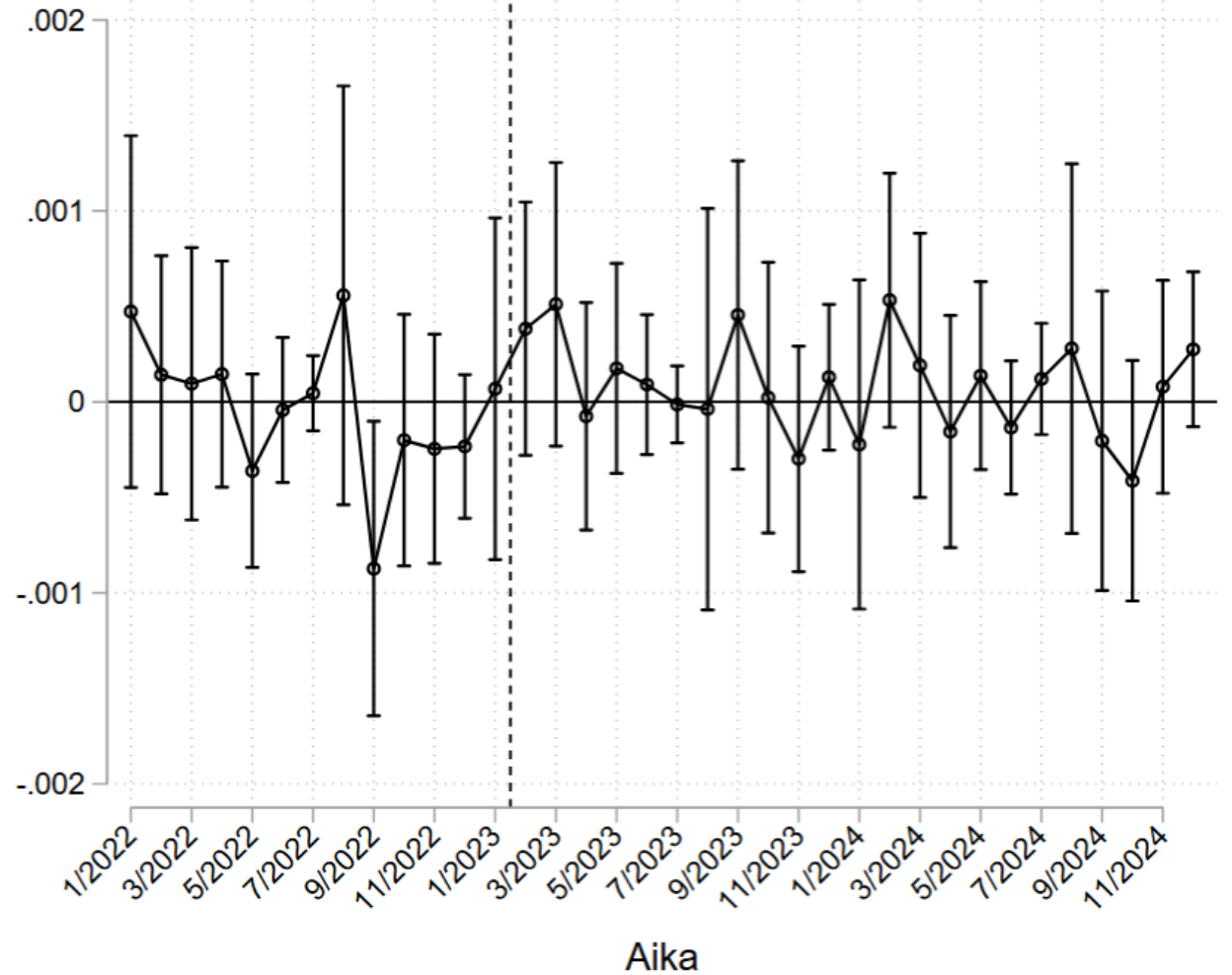
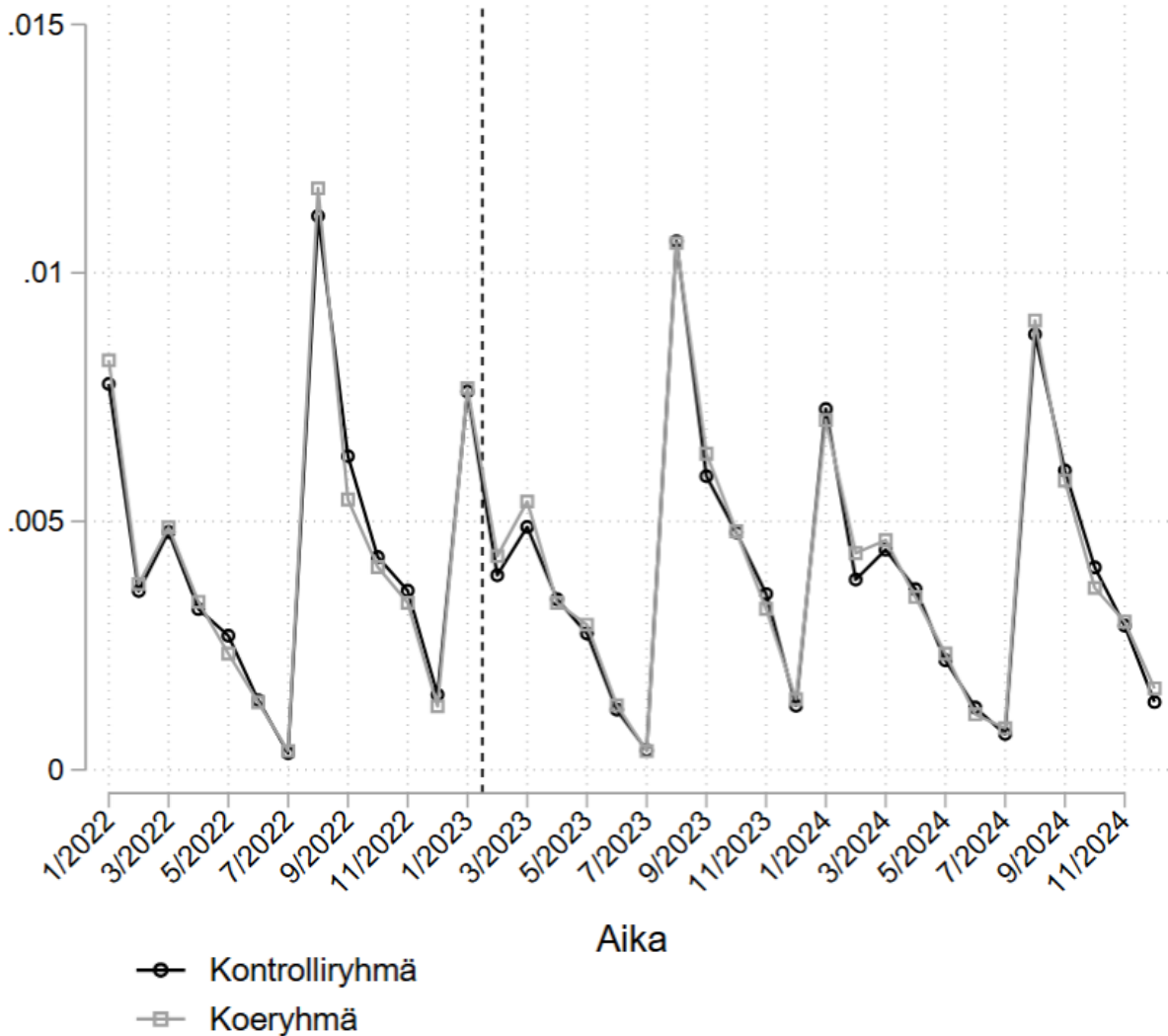
Kaikki linkit löytyvät QR-koodin takaa:

jotpa.fi/opiskelemaan

Osotettielähdde: Tilastokeskus.
Tietosuojaseloste: labore.fi/
tietosuoja

Kirjeen saaneet eivät aloittaneet koulutusta kontrolliryhmän henkilöitä todennäköisemmin

Yhteenveto

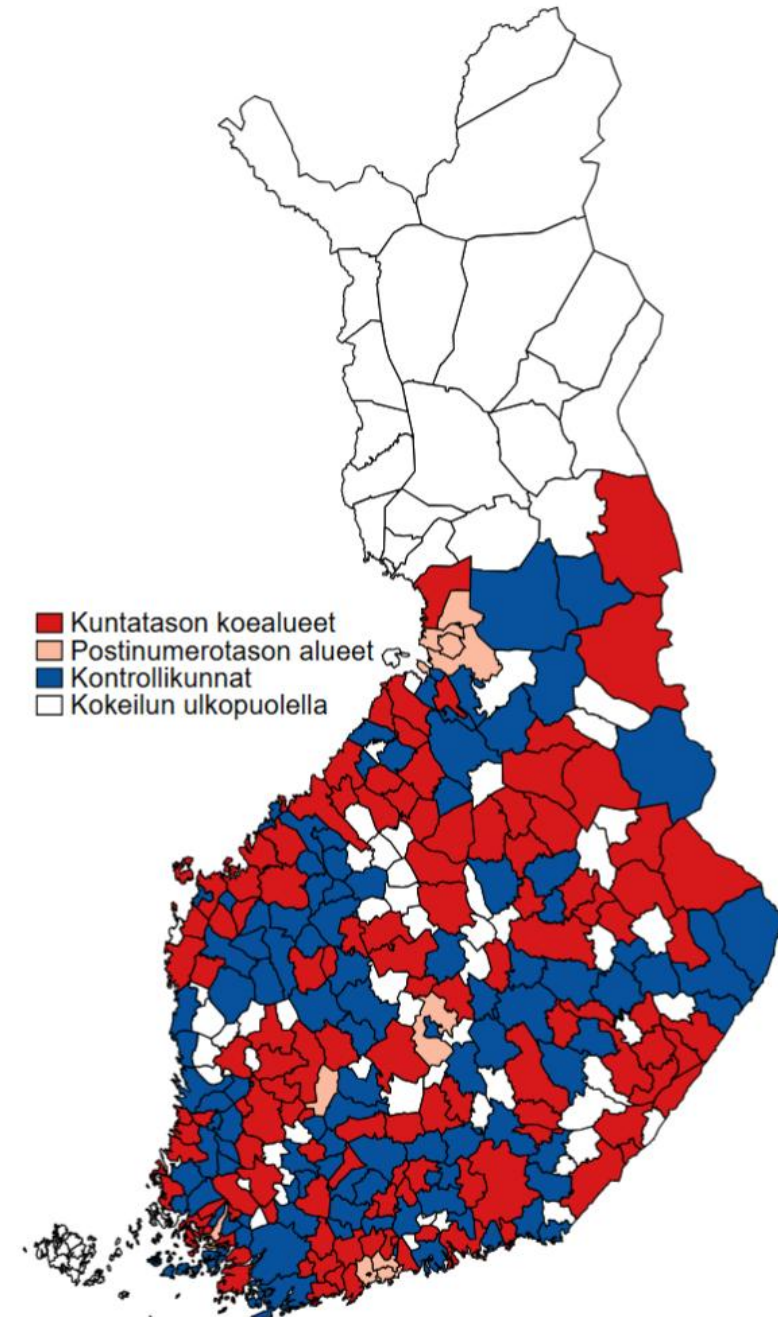
- Rekisteriseuranta, verkkosivujen kävijä seuranta, sekä koulutusneuvonnan numeroon tulleet puhelut osoittavat, että informaatiokirje ei toiminut tavoitellusti
- Tulokset osoittavat, että pelkkä yleisen tiedon välitys kirjeitse ei riitä muuttamaan heikossa asemassa olevien ryhmien koulutuskäyttäytymistä
- Informaation jakaminen on julkiselle sektorille halpaa, mutta tällaisilla toimenpiteillä tuskin saavutetaan haluttua lopputulosta

Hakevan toiminnan pilotti

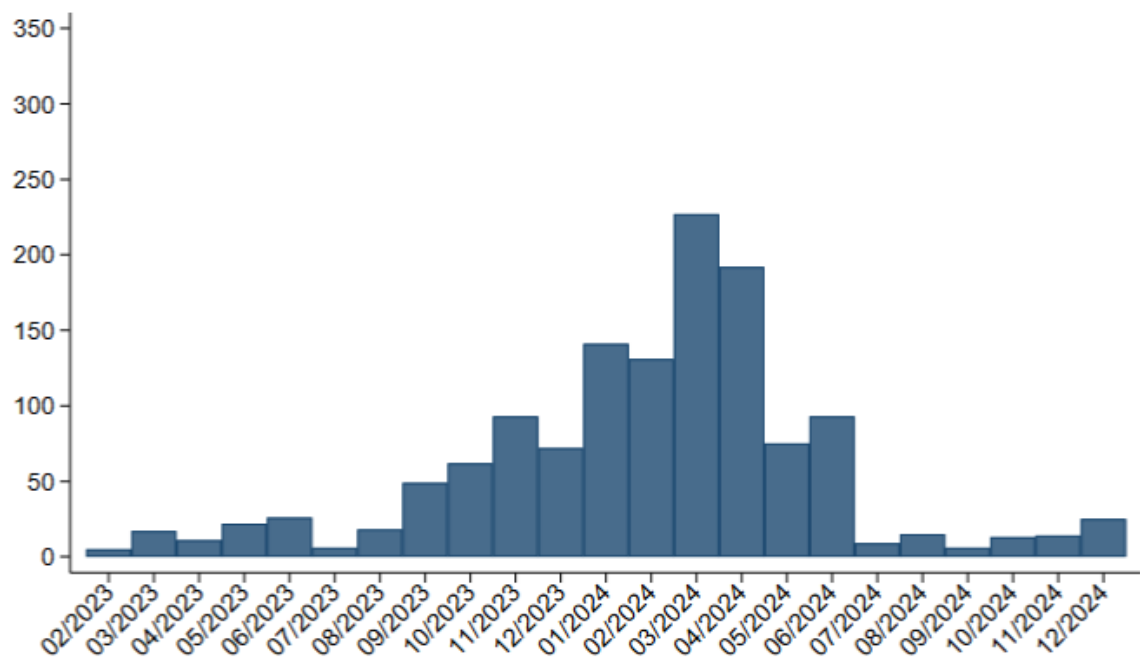
Voiko julkinen sektori nostaa koulutuksessa aliedustettujen työssäkäyvien henkilöiden koulutuksen osallistumisastetta rahoittamalla hakevaa toimintaa, jossa tarjotaan räätälöityä tietoa ja ohjausta suoraan työpaikoille?

Tutkimusasetelma rakennettiin yritysten sijainnin mukaan

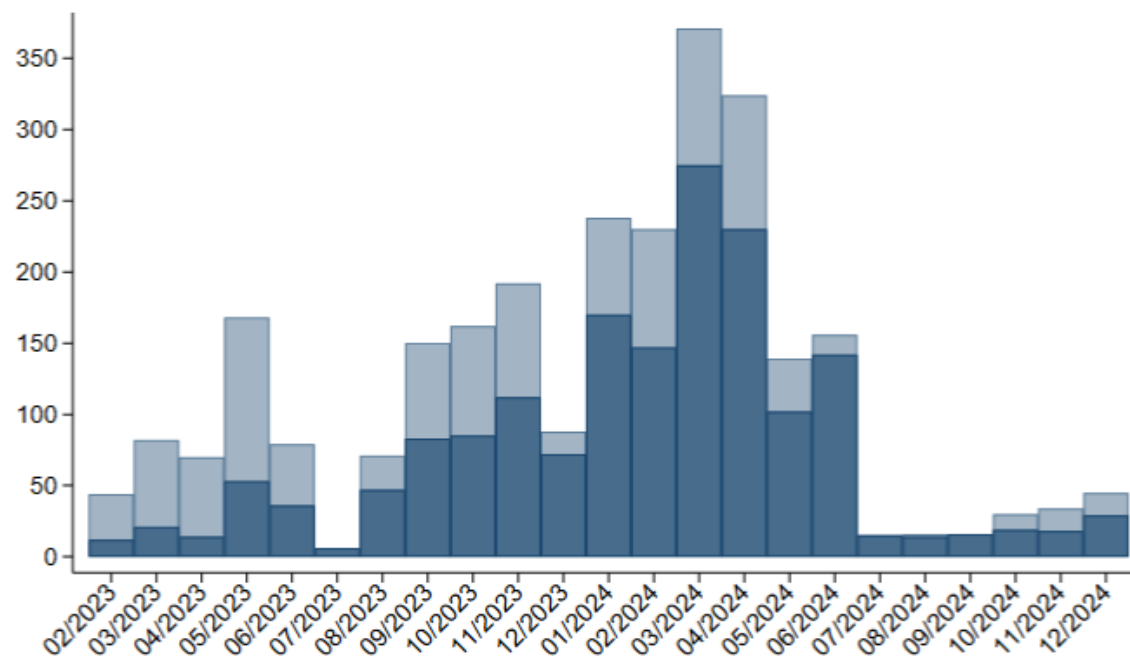
- Kohdejoukkona pk-yritykset, jotka työllistävät 3–149 henkilöä
- Alueellisesti kokeilun ulkopuolelle rajattiin Lappi, Ahvenanmaa ja ne alueet, joilla toimipaikkoja vähemmän kuin 20 kappaletta
- Kohdealueet jaettiin satunnaisesti koe- ja kontrolliryhmään kunta- ja postinumerotasolla
- Hakevan toiminnan kohteena yleissivistävän koulutuksen varassa olevat työntekijät, mutta myös muut saivat osallistua

Palveluntuottajat ottivat yhteyttä 10 666 yritykseen ja toimipaikkaan, joista noin 70 prosenttia vastasi yhteydenottoon

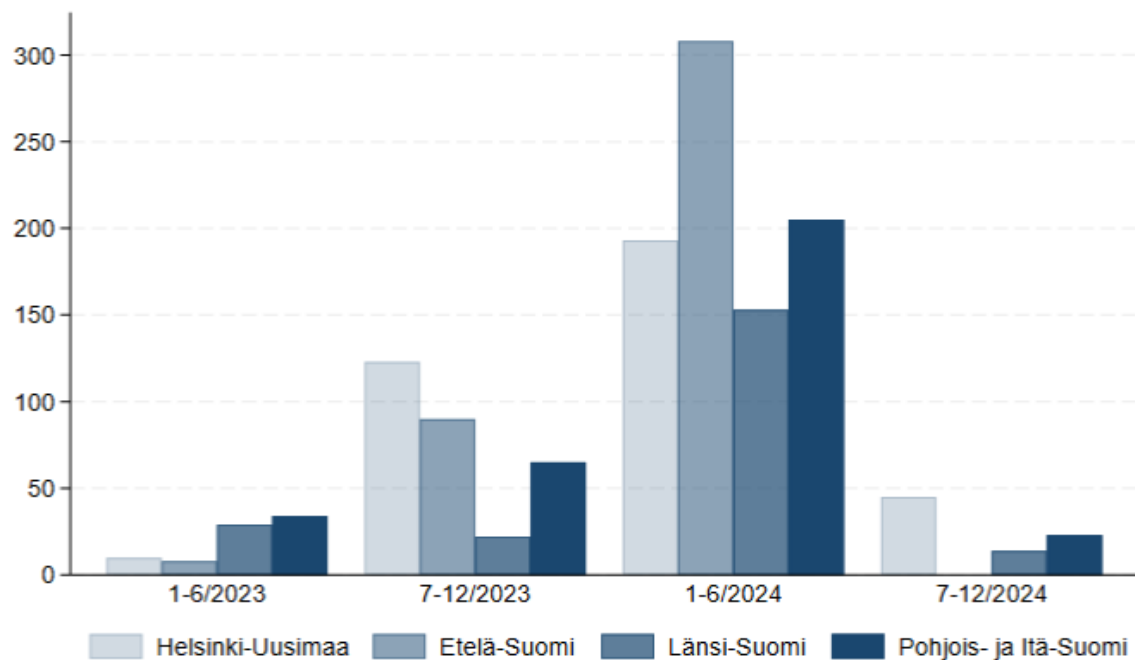

(a) Infotilaisuudet

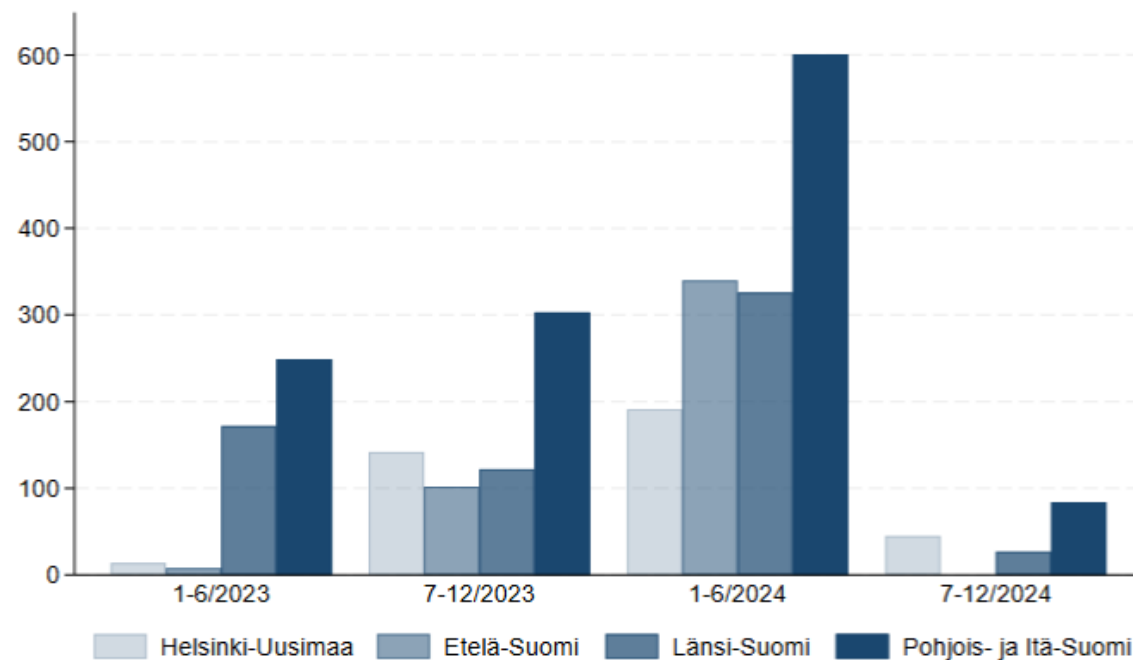

(b) Osallistujat

Hankkeen aikana järjestettiin 1 322 infotilaisuutta yhteensä 2 743 henkilölle

(a) Infotilaisuudet

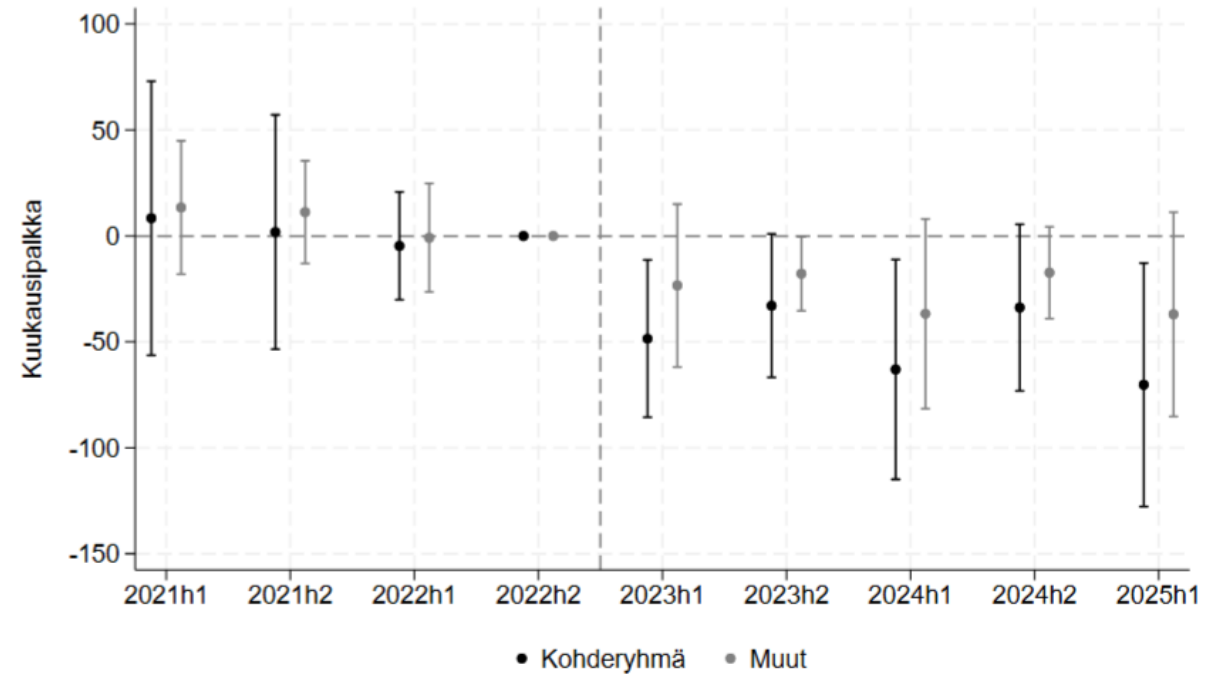
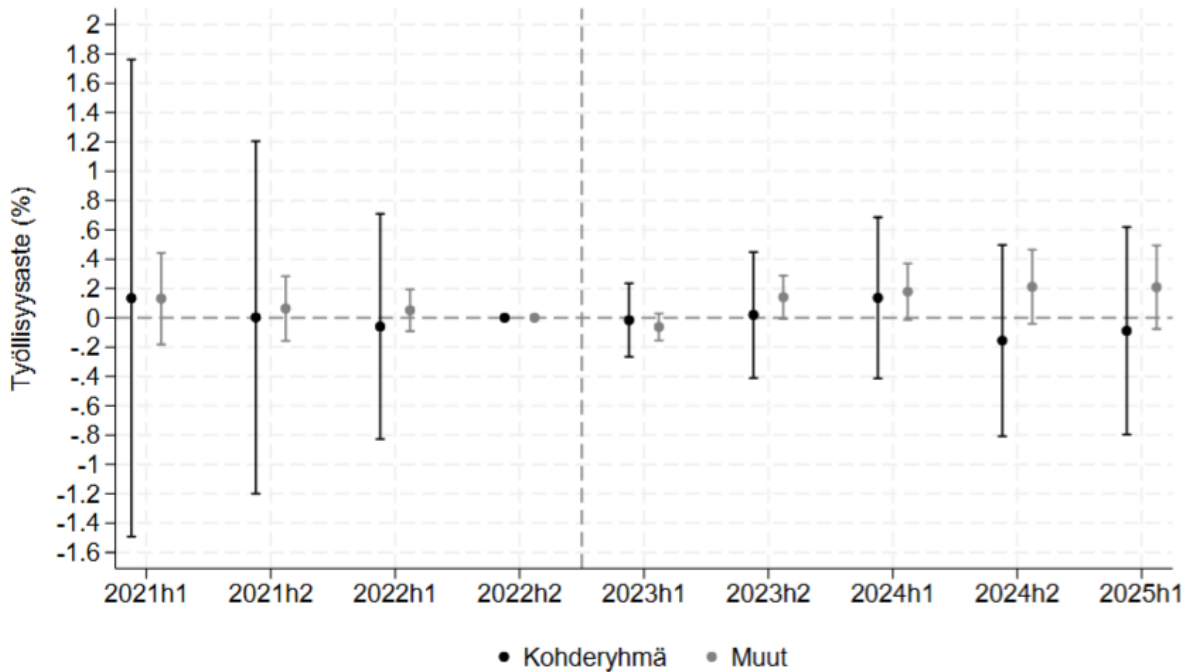
(b) Osallistujat

Valtaosa infotilaisuuksista oli työpaikan ja työajan ulkopuolella (noin 77% kahdenkeskisiä)

	Kaikki	Helsinki- Uusimaa	Etelä- Suomi	Länsi- Suomi	Pohjois- ja Itä- Suomi
Ohjauksetojen lukumäärä	1322	371	406	218	327
Yleissivistävän varassa olevien lkm	1718	376	435	269	638
Kaikkien osallistujien lkm	2743	394	459	649	1241
Kevät 2023	6%	3%	2%	13%	10%
Syksy 2023	23%	33%	22%	10%	20%
Kevät 2024	65%	52%	76%	70%	63%
Syksy 2024	6%	12%	0%	6%	7%
Ryhmäohjaus työpaikalla	32%	5%	9%	44%	82%
Ryhmäohjaus työpaikan ulkopuolella	68%	95%	91%	56%	18%
Ryhmäohjaus työaikana	39%	9%	16%	49%	92%
Ryhmäohjaus työajan ulkopuolella	61%	91%	84%	51%	8%
Kesto 0–30 min	71%	98%	69%	71%	45%
Kesto yli 30 min	29%	2%	31%	29%	55%

Tulokset:

Ei vaikutusta työllisyyteen, mutta pieni negatiivinen vaikutus kuukausipalkkaan

Pohdintaa kustannuksista

- Hakevan toiminnan pilotin kokonaiskustannukset olivat noin 1,87 miljoonaa euroa. Lyhyellä aikavälillä yhden uuden oppijan hinnaksi tulee noin 6 200 euroa. Onko tämä paljon vai vähän?
- Kauhanen and Virtanen (2021): Peruskoulupohjalla aloitettu toisen asteen koulutus tuottaa julkiselle sektorille noin 10 000-20 000 euron positiivisen nettovaikutuksen, mikäli koulutus aloitetaan viimeistään 45 vuoden iässä
- Kustannukset ja hyödyt tarkentuvat seurantatutkimuksen myötä

Suosituksset (1/2)

- **Suositus 1:** Satunnaistettujen kenttäkokeiden laajempi hyödyntäminen sekä olemassa olevien että uusien julkisten palveluiden ja toimenpiteiden kehittämisessä on Suomessa perusteltua
- **Suositus 2:** Julkisten koulutusresurssien niukentuessa voi olla perusteltua siirtyä nykyistä selkeämmin kohti koulutusresurssien kohdentamista ja vaikuttavuuteen sidottua korvausmallia

Suosituksset (2/2)

- **Suositus 3:** Kokeilujen pitkän aikavälin vaikutusten seurannalle tulee varata aikaa
- **Suositus 4:** Toimivia keinoja aliedustettujen ryhmien koulutukseen osallistumisen lisäämiseksi tulisi selvittää laajemmin. Vain perusasteen tutkinnon suorittaneista merkittävä osa on muita kuin työllisiä

Labore

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

Puh. 09 609 900

www.etla.fi

etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki

Työn ja talouden tutkimus LABORE

Puh. +358 40 940 1940

www.labore.fi

etunimi.sukunimi@labore.fi

Arkadiankatu 7 (Economicum)
00100 Helsinki

Kansliapäällikkö **Heidi Backman**
opetus- ja kulttuuriministeriö

alivaltiosihteeri **Elina Pylkkänen**
työ- ja elinkeinoministeriö

finanssineuvos **Allan Seuri**
valtiovarainministeriö

Jotpan huomioita ja johtopäätöksiä

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Tutkimus tuottanut jatkuvan oppimisen kohdentamiseen luotettavaa tietoa.

- Kohderyhmän koulutuksessa aloittamista on mahdollista lisätä hakevalla toiminnalla.

Vastaa Jotpan havaintoja:

- Kohderyhmää tavoittaneissa koulutuksissa on panostettu opiskelijahankintaan ja sitä on tehty luovasti ja monikanavaisesti. Kustannukset ovat olleet pilottia alemmat, mutta koulutuksetkin ovat lyhyempiä.

Jotpa voi

- kehittää ja toteuttaa/rahoittaa hakevaa toimintaa ja
- rahoittaa aliedustetuille ryhmille sopivia koulutuksia, joissa tuki ja ohjaus sisäänrakennettuna.

Pilotoidun kaltaista hakevaa toimintaa olisi mahdollista hyödyntää laajemmin

- kohderyhmän analyysi, rekisteritietojen hyödyntäminen, osaamistarpeiden ennakointi ja ammattisiirtymien analysointi -> kohdennettu hakeva toiminta

Mitä halutaan tietää seuraavaksi?

TTL: tulisi kiinnittää huomiota siihen, millaiseen koulutukseen, työurille ja työmarkkinatilanteisiin hakeva toiminta ohjaa vähän kouluttautuneita

ETLA ja Labore: tehokkaat elinikäisen oppimisen strategiat todennäköisesti edellyttävät korkealaatuisen tiedon yhdistämistä joustavaan, työpaikkalähtöiseen tarjontaan ja aktiivisiin tukirakenteisiin.

Jatkossa olisi kiinnostavaa tutkia, voisiko

- hakevan toiminnan*
- tarkasti kohdennettujen koulutusten*
- kouluttajien kannusteiden/resurssiohjauksen (etsiä ja valita koulutukseen)*
- työn ohessa oppimisen tukemisen*

yhdistelmällä tehostaa aikuiskoulutusresurssien ohjautumista koulutuksessa aliedustetuille kohderyhmille.

Mitä johtopäätöksiä tutkimustulosten perusteella itse teet?

1/5

Kaikkein tärkeintä kohderyhmää ovat niiden lasten vanhemmat, joita koulutus ei kiinnosta. Ongelmaa ei saa päästää seuraavalle sukupolvelle, vaan juuri näihin on tartuttava.

Ohjaus on ratkaisevaa!

Henkilökohtaiset, läsnäolevat ohjaukset kunniaan!

Lisää työelämäyhteistyötä

Aikuiskoulutuksen kasaantumiseen on mahdollista puuttua

Suomessa tarvitaan etsivä aikuistyö ja sille kohdennetut ja pitkäkestoiset resurssit.

Tarvitaan lisää vastaavanlaista tutkimusta, jota voidaan hyödyntää päätöksenteossa.

Tarvitaan jatkuvan oppimisen tehostettua uraohjausta sekä monialaista ohjausyhteistyötä yli 30 v aikuisille.

Mitä johtopäätöksiä tutkimustulosten perusteella itse teet? 2/5

Osaava ohjaus on isossa roolissa

Jatkuvan oppimisen vaikuttavuus on vahvassa yhteydessä siihen minkälaiset ohjaus- ja neuvontapalvelut kansalaisilla on käytössään. Laatu, saavutettavuus

Tärjäää kohdentaminen oikeille kohderyhmille

Kahdenkeskiset motivoivat keskustelut ovat avainasemassa.

Tarvitaan yhteistyötä, jotta löydetään oikea kohderyhmä, tehdään hakevaa toimintaa ja tarjotaan räätälöityä koulutusta.

Henkilökohtainen ohjaus ja kontakti on tarpeen, jotta vähemmän koulutettuja ihmisiä saadaan koulutuksen pariin.

Kohdennetut interventiot ovat tärkeitä. Tulokset olivat vakuuttavia.

Ajattelen kuulemani perusteella tuloksista, että mahdollisuuksia on ja tarvetta tämän tyyppiseen on

Mitä johtopäätöksiä tutkimustulosten perusteella itse teet?

3/5

Yli 29-vuotiaille tulisi tarjota riittävästi ura- ja motivaatiovalmennusta..

Tarvitaan lisää henkilökohtaista matalan kynnyksen ohjausta.

Matalasti koulutetuille työttömyysuhanalaisille ihmisille pitää olla saatavilla enemmän yksilöllisesti räätälöityjä kynnyksettömiä ohjauskeinoja. Ei riitä, että näitä keinoja tarjotaan vain nuorille.

Haluaisin tietää, mikä merkitys aiemmissa koulutuksissa syntyneillä onnistumisen kokemuksilla on seuraaviin hakeutumisiin.

Helpoiten saa kiinni lasten ja nuorten vanhemmat. Se, että ei lue Wilmaan indikoi, että koulutus ei kiinnosta. Näitä vanhempia lähestyisin ensin. Koulujen kautta olisi helppoa saada vanhemmat kiinni.

Ohjauksen lisäämiseen tulisi panostaa. Millaista yhteistyötä Jotpa tekee työllisyysalueiden kanssa ohjauksen parantamiseksi?

Lisää tutkimusta toimenpiteiden tueksi tarvitaan.

Hakevaa toimintaa ja yksilöityjä ohjauspalveluita on kehitettävä edelleen

Mitä johtopäätöksiä tutkimustulosten perusteella itse teet?

4/5

Niiden 8,1 % jotka olivat onnistuneet, voisi pyytää kertomaan onnistumistarinoita

Olisi tärkeää hyväksyä, että ne, joilla on korkea osaaminen, ovat kiinnostuneita kehittämään osaamistaan edelleen.

Koulutuksenjärjestäjille tulee olla hyvät yhteistyömallit yritysten kanssa toimimiseen, jossa yrityksillä olisi hyvät tiedot koulutuksista ja osaisivat neuvoa työntekijöitään hakeutumaan koulutuksiin

Oppimisen tukipalvelut konkreettisen ohjauksen rinnalla tärkeää

Tulokset vahvistavat sitä, että meidän on aktiivisesti luotava puhetta työurista ja työkyvystä, sen laaja-alaisesta määritelmästä. Osaaminen on osa työkykyä.

Rahoitus ja asianomistajuus etsivään toimintaan kuntoon. Yhteistyötä.

Aikuisten perusopetuksen yläikärajan määrittäminen on väärin! Kuten nähtiin OHJAUS kannattaa, niin myös niiden parin tuhannen KAIKENIKÄISEN, joilta jopa perusaste puuttuu!!!

Ohjauksesta vain toiseen palveluun tulee päästä valmennukselliseen ohjaukseen

Mitä johtopäätöksiä tutkimustulosten perusteella itse teet?

5/5

Oleennaista on, minkälaista työtä on tarjolla: onko siinä kehittymisen mahdollisuuksia ja miten työssä toisaalta voi käyttää uutta oppimaansa.

Koulutuspolkujen rahoitus selvitettävä aina asiakkaalle alkuvaiheessa.

KIITOS

Miten saan matalasti koulutetut mukaan koulutukseen?

Kokemuksia hakevan toiminnan pilotista

pe 8.5. klo 9–9.45

- Keskustelu hakevasta toiminnasta jatkuu **8.5. Jotpa jututtaa -tilaisuudessa!**
- Tule kuulemaan käytännön esimerkkejä siitä, **miten koulutus- ja valmennusyritykset tavoittivat matalasti koulutettuja ihmisiä.**
- Mukana muun muassa palveluntuottajana toiminut Tamora Oy
- Ilmoittaudu mukaan:
<https://link.webropol.com/ep/JotpaJututtaa-Toukokuu2026>